Datorlaboration 3

Josef Wilzén och Måns Magnusson

3 februari 2021

Instruktioner

- Denna laboration ska göras en och en.
- Det är tillåtet att diskutera med andra, men att plagiera eller skriva kod åt varandra är **inte** tillåtet. Det är alltså inte tillåtet att titta på andras lösningar på inlämningsuppgifterna.
- Använd gärna Teams för att ställa frågor. Det finns olika kanaler:
  - Questions: Skriv era frågor här. Svar kommer att ges öppet direkt i kanalen. Publicera inte kod till inlämningsuppgifter här (andra kan då se det). Det går bra att skriva frågor om inlämningsuppgifter här så länge ni inte inkluderar kod med lösningar till dessa uppgifter. Det går bra att publicera kod till övningsuppgifter här.
  - Raise_your_hand: Skriv här om ni vill ha hjälp men inte ställa er fråga öppet. Skriv något i stil med "Jag vill ha hjälp". Då kommer en lärare att kontaka er när de har tid (i chatten på Teams). Vill flera ha hjälp så bildar de olika kommentarerna en kö, och hjälp kommer att ges i ordning efter kön. En "tumme upp" på kommentaren innebär att läraren har börjat hjälpa den aktuella studenten. Ett "hjärta" på kommentaren innebär att läraren har hjälpt klart studenten.
- Deadline för laboration framgår på LISAM
- Laborationen ska lämnas in via LISAM.
- Använd inte å, ä eller ö i variabel- eller funktionsnamn.
- Utgå från laborationsmallen, som går att ladda ned här, när du gör inlämningsuppgifterna. Spara denna som labb[no]_[liuID].R, t.ex. labb1_josad732.R om det är laboration 1. Ta inte med hakparenteser i filnamnet. Denna fil ska laddas upp på LISAM och ska inte innehålla något annat än de aktuella funktionerna, namn- och ID-variabler och ev. kommentarer. Alltså inga andra variabler, funktionsanrop för att testa inlämningsuppgifterna eller anrop till markmyassignment-funktioner.
- Laborationen består av två delar:
  - Datorlaborationen
  - Inlämningsuppgifter
- I laborationen finns det extrauppgifter markerade med *. Dessa kan hoppas över.
- **Tips!** Använd "fusklapparna" som finns här. Dessa kommer ni också få ha med på tentan. För kursvecka 1-4 är rstudio-IDE-cheatsheet och base-r särskilt intressanta.

Innehåll

Ι	Öv	vningsuppgifter	3
1	Pro	ogramkontroll	4
	1.1	Villkorssatser	4
		1.1.1 * Extraproblem	5
	1.2	Loopar	6
		1.2.1 for - loop	6
		1.2.2 Nästlade for-loopar	7
		1.2.3 while loopar	8
		1.2.4 Kontrollstrukturer för loopar och repeat{}	8
		1.2.5 * Extraproblem	_
	1.3	Avbryta funktioner och generera varningar	
	1.4		11
	1.4	Debugging	11
II	In	nlämningsuppgifter	15
1 II	Inlä	imningsuppgifter	17
	2.1	my_matrix_prod()	17
	2.2	babylon()	
	2.3	·	20

Del I Övningsuppgifter

Kapitel 1

Programkontroll

En av de centrala delarna för att skriva effektiva och väl fungerande funktioner och kod i R är att kunna styra programmen på ett bra sätt. För detta används så kallad programkontroll. Generellt sett kan man säga att programkontrollen består av två huvudsakliga delar, villkorssatser och loopar.

1.1 Villkorssatser

Villkorssatser används för att kontrollera flödet i programmeringen på ett smidigt sätt och beroende på huruvida ett villkor är uppfyllt eller inte ska programmet göra olika saker. Grunden för villkorststyrning är if. Vill vi styra ett program behöver vi med logiska värdet ange vilka delar som ska utföras. Med if utförs dessa OM if-satsen är sann (TRUE), annars utförs den inte. Vi kan sedan använda else för de fall då uttrycket i if är falskt (FALSE).

Villkorssatser bygger helt på logiska värden i R, som har behandlats tidigare i kursen.

1. Skapa if-satsen nedan. Pröva att ändra värdet på x på lämpligt sätt och se hur resultatet av if-satsen ändras.

```
x <- -100
if (x < 0) print("Hej!")

[1] "Hej!"

if (x > 0) print("Hej hej!")
```

2. För att kunna göra fler beräkningar i en if-sats måste { } användas. Kör koden nedan. Pröva olika värdet på x.

3. Alla logiska värden kan användas - så länge det är ett enda logiskt värde.

4. Nästa steg är att lägga till en else-sats. Testa nu att köra följande if else-sats (testa med olika värden för x)

- 5. Pröva att göra en if-else-sats som skriver ut "Male" om värdet x är "M" och "Female" om värdet x är "F".
- 6. Det går också att göra flera logiska tester med fler if else. Testa nu att köra en if else if else sats med flera nivåer. Testa med olika värden på x.

- 7. Skapa variabeln cool_kvinna. Skapa en if else if else sats som skriver ut födelseåret om vi anger förnamnet som ett textelement. Anges något annat namn/text ska programmet returnera NA.
  - (a) Amelia Earhart (1897)
  - (b) Ada Lovelace (1815)
  - (c) Vigdis Finnbogadottir (1930)

1.1.1 * Extraproblem

 Skapa ett program, som med en villkorssats, skriver ut namnet på en av kvinnorna ovan om rätt födelseår har angetts. Om inget korrekt födelseår har angett ska programmet skriva ut "unknown".

1.2 Loopar

En av de mest centrala verktygen för all programmering är användandet av loopar. Dessa används för att utföra upprepande uppgifter och är en central del i att skriva välfungerande program.

1.2.1 for - loop

1. En for-loop har ett loop-index/variabel (i) och en loop-vektor (t.ex. 1:10). I koden nedan är i loop-index och 1:10 är vektorn som det loopas över. Testa att köra koden.

- 2. Testa att ändra 1:10 till 1:5 och 5:1. Vad händer nu? Testa att använda loop-vektorn seq(1, 6, by=2)
- 3. Skriv en for-loop som skriver ut texten Övning ger färdighet 20 gånger med print().
- 4. Testa nu att köra koden nedan. Vad händer? Testa att ändra på vektorn minVektor till lämplia värden. Vilka värden ska minVektor ha om du vill bara skriva ut de tre sista orden?

```
minaOrd <- c("campus","sal","kravall","tenta","senare","konjunktur")
minVektor<-1:5

for(i in 1:length(minaOrd)){
         print(minaOrd[i])
}

for(i in minVektor){
         print(minaOrd[i])
}

for(ord in minaOrd){
         print(ord)
}</pre>
```

5. En bra funktion för att skapa loop-vektorer är funktionen seq_along(). Den skapar en loop-vektor på samma sätt som 1:length(minaOrd). Dock blir det tydligare i koden vad loopen gör (sequence along minaOrd).

```
for(i in 1:length(minaOrd)){
        print(i)
}

for(i in seq_along(minaOrd)){
        print(i)
}
```

6. Det går också att använda en loop för att iterera över element i en lista.

- 7. Pröva att skriva en for-loop som:
  - (a) Summerar talen 0 till 200
  - (b) Skriver ut "I love R!" 20 gånger
  - (c) Skriver ut talen 1 till 20 och den kumulativa summan från 1 till 20
  - (d) Skriver ut alla jäma tal mellan 21 och 40. [Tips! ?%% och villkorssats]
- 8. Skriv en for-loop som skriver ut alla heltal som är jämt delbara med 13 som finns mellan 1 och 200 med hjälp av en loop och villkorssats. [Tips! ?%]
- 9. Skriv en for-loop som skriver ut alla heltal som är jämt delbara med 3 som finns mellan 1 och 200. Förutom att skriva ut dessa tal ska de även sparas i en vektorn delatMedTre. Men bara de tal som är udda ska vara med. Använd en villkorssats för att göra den förändingen. Om ett av talen är jämt, så skriv ut texten "Intresserar mig inte" till skärmen. [Tips! ?%%]

1.2.2 Nästlade for-loopar

1. Följande kod är ett exempel på en nästlad loop för att loopa över flera index (exempelvis rader och kolumner). Denna loop är nästlad i två nivåer. I teorin kan vi nästla en loop i hur många nivåer vi vill. Men ju fler nivåer, desto svårare är det att kunna läsa koden och följa vad som sker i programmet.

- (a) Pröva att ändra loppvektorerna ovan till c(1) och 1:2, vad händer?
- (b) Pröva att ändra loppvektorerna ovan till 1:3 och 1:2, vad händer?
- 2. Vi ska nu pröva att summera elementen i två matriser med en nästlad for-loop.

```
# två matriser att addera:
A <- matrix(1:6,ncol=3)
B <- matrix(7:12,ncol=3)

C <- matrix(0, ncol=3, nrow=2) # i denna matris sparar vi resultatet

for (i in 1:2){
    for (j in 1:3){
        print(paste("Rad i=",i,"Kolumn j=",j))
        print(A[i,j])
        print(B[i,j])
        C[i,j] <- A[i,j] + B[i,j]
        print(C[i,j])</pre>
```

```
}
#jämför med:
A+B
(A+B)==C
```

3. Ändra koden ovan för matriser som är av storlek 3×3 . Testa med följande två matriser. Hur behöver du ändra koden för att det ska fungera?

```
A <- matrix(1:9,ncol=3)
B <- matrix(10:8,ncol=3)
```

1.2.3 while loopar

1. En while-loop loopar så länge villkoret är sant och inte ett bestämt antal gånger som for-loopar. På detta sätt liknar det en if-sats fast som loop. Testa koden nedan med några olika värden på x.

```
x<-1
while(x<10){
    print("x is less than 10")
    x<-x+1
}</pre>
```

2. Om inte while-loopar skrivs på rätt sätt kan de loopa i "oändlighet". Vad är viktigt att tänka på i while-loop används för att undvika detta?

Obs! Om du testar koden nedan vill du nog avbryta.

I R-studio: trycka på stop-knappen i kanten på console - fönstret eller med menyn "Session" $\rightarrow$ "Interrupt R".

Om du kör vanliga R: tryck "ctrl+C" .

```
x<-1
while(x<10){
    print("x is less than 10")
    x<-x-1
    print(x)
}</pre>
```

- 3. Skriv en while loop som:
  - (a) Skriver ut talen 1 till 35
  - (b) Summerar talen 5 till 200
  - (c) Skriver ut "I love R!" 20 gånger
  - (d) Skriver ut talen 1 till 20 och den kumulativa summan från 1 till 20
  - (e) Skriver ut alla udda tal mellan 1 och 20. [Tips! ?%%]

1.2.4 Kontrollstrukturer för loopar och repeat{}

För att kontrollera loopar finns det två huvudsakliga kontrollstrukturer.

Kontrollstruktur	Betydelse			
next()	Hoppa vidare till nästa iteration i loopen			
break()	Avbryt den aktuella loopen			

Dessa två sätt att kontrollera en loop är mycket värdefulla och gör det möjligt att avsluta en hel loop i förtid (break) eller hoppa över beräkningar för den nuvarande iterationen (next).

 Nedan är ett exempel på kod som använder kontrollstrukturen next. Innan beräkningar i loopen görs prövar vi med en villkorssats om beräkningen är möjlig.
 Pröva koden och pröva sedan att ta bort next och se vad som händer.

```
myList <- list("Hej",3:8,c("Lite mer text", "och lite nuffror"), 4:12)

for (element in myList){
        if(typeof(element) != "numeric"){ next() }
        print(mean(element))
}</pre>
```

- 2. Använd nu next() för att skriva ut alla tal mellan 13 och 200 som är jämt delbara med 13. [Tips! %%]
- 3. På samma sätt som next kan användas för att begränsa vissa beräkningar kan break avsluta en for-loop när exempelvis en beräkning är tillräckligt bra. Det blir då en form av while loop fast med ett begränsat antal iterationer. while loopen i uppgift 1 på sida 8 kan på detta skrivas om med break på följande sätt. Pröva denna kod och experimentera lite med x.

```
x<-1
for (i in 1:20) {
 if( x > 10 ) break()
 print("x is less than 10")
 x < -x + 1
}
[1] "x is less than 10"
```

- 4. Skriv en for loop som itererar över loop vektorn 1:100. Använd break för att...
  - (a) Skriva ut talen 1 till 35
  - (b) Summera talen 1 till 20
  - (c) Skriva ut "I love R!" 10 gånger
  - (d) Skriver ut summan av talen $1,2,3,\ldots,N$ är N är loop-index, men ska avbryta om summan överstiger 3080.

En sista typ av loop som kan användas är repeat{}. Till skillnad från for och while-loopar kommer denna struktur fortsätta iterera till dess att den stöter på ett break. Precis som med while-loopar kan detta innebära att programmet aldrig avslutas.

Nedan är ett exempel på kod som använder repeat{}

```
x<-1
repeat {
    x <- x + 1
    print(x)
    if( x > 5 ) break()
}

[1] 2
[1] 3
[1] 4
[1] 5
[1] 6
```

- 2. Skapa en repeat-loop som...
  - (a) Skriver ut talen 1 till 35
  - (b) Summerar talen 1 till 20
  - (c) Skriver ut "I love R!" 20 gånger
  - (d) Skriver ut summan av talen 1, 2, 3, ..., N är N är loop-index, men ska avbryta om summan överstiger 3080.

1.2.5 * Extraproblem

- 1. Skapa med repeat, next och break kod som gör följande:
  - (a) Skriver ut alla jämna tal mellan 3 och 17.
  - (b) Beräknar och skriver ut resultat i varje steg av den kumulativa summan från 10 till 20.
- 2. Skapa en egen sum() funktion och mean() som med en for-loop beräknar summan och medelvärdet för en godtycklig numerisk vektor.

1.3 Avbryta funktioner och generera varningar

Ibland vill vi att ett program ska avbrytas om vissa villkor inte är uppfyllda. Det kan vara att argument till en funktion inte är korrekt eller att resultat som beräknats är felaktiga. För att avbryta ett R-program använder vi stop().

1. Skapa följande funktion (som avbryts om x>10) och pröva att köra funktionen med olika värden på x.

```
test_funktion <- function(x){
  if(x>10) stop()
  return("Yay!")
}
```

2. Det går också att generera **felmeddelanden** med **stop()**. Detta kan vara bra för att kunna identifiera var programmet var tvungen att avbrytas. Pröva att lägga till felmeddelandet nedan.

```
test_funktion <- function(x){
  if(x>10) stop("x > 10 juh!")
  return("Yay!")
}
```

Ibland kan det vara så att vi inte vill avbryta ett pågående program utan att vi istället bara skulle vilja varna för att det kan vara något fel. Det görs med funktionen warning().

1. Skapa följande funktion (som varnar om x>10) och pröva lite olika värden på x.

```
test_funktion <- function(x){
  if(x>10) warning()
  return("Yay!")
}
```

2. Med warning() kan vi också ange varningsmeddelanden.

```
test_funktion <- function(x){
  if(x>10) warning("x>10 juh!")
  return("Yay!")
}
```

3. Om ett program genererar flera varningar sparas dessa och det går att gå igenom samtliga varningar efter att programmet kört klart. För att komma åt dessa varningar använder vi funktionen warnings()¹. Pröva följande kod.

```
for(i in 1:20){
          test_funktion(i)
}
warnings()
```

4. En fördel med varningar är att vi kan tysta dem om vi vill. Detta går inte med ex. cat() eller print() vilket gör att dessa funktioner inte ska användas för att generera varningar.

```
suppressWarnings(test_funktion(100))
[1] "Yay!"
```

1.4 Debugging

Debugging handlar om att hitta och rätta fel i ens programmeringskod. Det kan göras på en mängd olika sätt.

1. Syntaktiska fel: Testa att kör koden nedan. Vad händer? försök tolka felmeddelandet och rätta sedan koden.

```
f<-function(x,y){
x2<-sin(x)
y2<-log(y)
z<-x2^(y2^2-3*y2
return(z)
}</pre>
```

2. Semantiska fel:

 $^{^{1}}$ Notera det finns alltså en funktion som heter warning() och en funktionen som heter warnings() som gör olika saker.

(a) Testa att kör koden nedan. Vad händer? Ger funktionen rätt respons?

- (b) Försök nu att lägga in test i funktionen som testar om x och y är numeriska innan medelvärdet beräknas. Om de inte är numeriska skriv ut "not numeric" till skärmen.
- 3. Logiska fel: Testa att kör koden nedan. Vad händer? Ger funktionen rätt respons? Försök att rätta funktionen.

4. browser() och debug(): Kör koden nedan.

(a) Använd debug för att stega igenom funktionen. Använd följande komandon för att navigera i debugg-mode: n ,c och Q. Kolla kontinuerligt i enviroment-filken i RStudio och se hur de lokala variablerna ändras. I debugg-mode kan vanliga R-funktioner anropas. Testa att köra print(x), sin(x) och x^5 i debugg-mode.

- (b) Testa nu att sätta in browser() innan raden med x2<-x^2, läs den uppdaterade funktionen och anropa h(a). Vad blir skilnaden jämfört med debug()?
- (c) Testa att istället sätta in if(!is.numeric(x)) browser() innan raden med x_sum<-sum(x). Testa nu med h(a) och h("hej"). Vad blir skilnaden från föregående uppgift?
- (d) När det är bättre att använda browser() jämfört med debug()? Diskutera med någon!
- 5. Stina vill skriva en funktion som kollar om ett värde a (en skalär) finns som element i en vektor b. Exempel: om a=1 och b=c(1,2,3) så ska funktionen returnera TRUE. Om däremot a=10 så ska funktionen returnera FALSE. Hon skrev då funktionen isIn nedan.

- (a) Testa isIn med anropen isIn(3,1:3) och isIn(3,1:5). Gör funktonen det den ska?
- (b) Placera browser() på lämpligt ställe i koden. Undersök vad som händer i loopen. Du kan även testa andra debuggingfunktioner. Tips ?debug()
- (c) Testa att använda print()/cat()/message() för att skriva ut viktig information om det som händer i funktionen.
- (d) Ta bort buggen med minimal förändring av koden.
- 6. Stina vill nu utöka sin funktion så att a kan vara en vektor, för att kunna kolla vilka element i a som finns i b. Hon ändrade då isIn till:

- (a) Testa isIn med a<-1:5 och b<-3:9. Funkar funktionen som den ska?
- (b) Placera browser() på lämpligt ställe i koden eller använd debug(). Undersök vad som händer i looparna. Testa att använda print()/cat()/message() för att skriva ut viktig information om det som händer i lopparna.
- (c) Jämför med %in% om isIn fungerar som den ska.
- (d) Ta bort buggen med minimal förändring av koden. Om du tycker att uppgiften är svår så kommer lite ledning nedan.

i. Se till att du förstår funktionen %in%. Kör tex?"%in%".

```
# Exempel med %in%
x<-1:10
y<-c(1,3,5,9)
# Denna kod kollar vilka värden i vektorn x
# som även finns i vektorn y
x %in% y
# testa att ändra på elementen i x och y och kör sedan
x %in% y
# testa att byta plats på x och y.</pre>
```

ii. Testa att lägga in följande kod under tilldelningen av out[i]. När du kör funktionen, vad är det som händer i looparna?

```
out[i] <- (a[i] == b[j])
print(paste("i:",i," a[i]:",a[i]," j:",j," b[j]:",b[j]," out[i]:",out[i]))</pre>
```

- iii. Vilka möjliga värden kan i och j anta i de båda looparna?
- iv. Vilka värden är det som sparas i out[i] i varje iteration?
- (e) Jämför med %in% om isIn fungerar som den ska.
- 7. * Extraproblem: Gör om funktionen isIn() i uppgift 6) på följande sätt:
  - (a) Genom att använda en nästlad for-loop, testa att funktionen fungerar genom att jämföra med %in%.
  - (b) Genom att använda en nästlad while-loop, testa att funktionen fungerar genom att jämföra med %in%.

Del II Inlämningsuppgifter

Inlämning

Utgå från laborationsmallen, som går att ladda ned här, när du gör inlämningsuppgifterna. Spara denna som labb[no]_[liuID].R , t.ex. labb1_josad732.R om det är laboration 1. Ta inte med hakparenteser i filnamnet. Denna fil ska laddas upp på LISAM och ska **inte** innehålla något annat än de aktuella funktionerna, namn- och ID-variabler och ev. kommentarer. Alltså **inga** andra variabler, funktionsanrop för att testa inlämningsuppgifterna eller anrop till markmyassignment-funktioner.

Tips!

Inlämningsuppgifterna innebär att konstruera funktioner. Ofta är det bra att bryta ned programmeringsuppgifter i färre små steg och testa att det fungerar i varje steg.

- 1. Lös uppgiften med vanlig kod direkt i R-Studio (precis som i datorlaborationen ovan) utan att skapa en funktion.
- 2. Testa att du får samma resultat som testexemplen.
- 3. Implementera koden du skrivit i 1. ovan som en funktion.
- 4. Testa att du får samma resultat som i testexemplen, nu med funktionen.

Automatisk återkoppling med markmyassignment

Som ett komplement för att snabbt kunna få återkoppling på de olika arbetsuppgifterna finns paketet markmyassignment. Med detta är det möjligt att direkt få återkoppling på uppgifterna i laborationen, oavsett dator. Dock krävs internetanslutning.

Information om hur du installerar och använder markmyassignment för att få direkt återkoppling på dina laborationer finns att tillgå här.

Samma information finns också i R och går att läsa genom att först installera markmyassignment.

```
install.packages("markmyassignment")
```

Om du ska installera ett paket i PC-pularna så behöver du ange följande:

```
install.packages("markmyassignment",lib="sökväg till en mapp i din hemkatalog")
```

Tänk på att i sökvägar till mappar/filer i R i Windowssystem så används "\\", tex "C:\\Users\\Josef". Därefter går det att läsa information om hur du använder markmyassignment med följande kommando i R:

```
vignette("markmyassignment")
```

Det går även att komma åt vignetten **här**. Till sist går det att komma åt hjälpfilerna och dokumentationen i markmyassignment på följande sätt:

```
help(package="markmyassignment")
```

Lycka till!

Kapitel 2

Inlämningsuppgifter

För att använda markmyassignment i denna laboration ange:

```
library(markmyassignment)
lab_path <-
"https://raw.githubusercontent.com/STIMALiU/KursRprgm2/master/Labs/Tests/d3.yml"
set_assignment(lab_path)

Assignment set:
D3: Statistisk programmering med R: Lab 3
The assignment contain the following (3) tasks:
- my_matrix_prod
- babylon
- my_moving_average</pre>
```

Kom ihåg: Om era funktioner inte fungerar som de ska testa debuggging! Använd print, cat eller message för att skriva ut relevanta värden. Använd browser/debug för att stega igenom funktionerna. Glöm inte att ta bort debuggingkoden innan du lämnar in labben.

$2.1 \ \text{my_matrix_prod()}$

En central del inom den linjära algebran är matrismultiplikation , d.v.s. att multiplicera två matriser med varandra. Du ska nu skapa en funktion kallad $my_matrix_prod()$ med argumenten A och B som multiplicerar två matriser med varandra på följande sätt:

$$my_matrix_prod(A, B) = A \cdot B$$

Om dimensionerna inte gör det möjligt att multiplicera matriserna ska funktionen **stoppas** och returnera felmeddelandet Matrix dimensions mismatch.

Säg att vi vill beräkna $C = A \cdot B$. Matrismultiplikation defineras så att element $C[i,j] = A[i,] \cdot B[j]$ om vi använder R:s notation för indexering. Om vi vill beräkna elementet på rad 3 och kolumn 4 i C så tar vi skalärprodukten mellan vektorerna a_3 och b_4 . Där a_3 är vektorn som utgörs av rad 3 i matrisen A och b_4 är vektorn som utgörs av kolumn 4 i matrisen B. För att få alla element i C måste vi uppreda denna procedur för alla kombinationer av rader från A och kolumner från B.

Observera att det **inte** är tillåtet att använda R:s funktion för matrismultiplikation %*% eller någon annan inbyggd funktion som direkt beräknar matrismultiplikation. Du får dock använda %*% för att generera fler testfall för att testa att din funktion räknar rätt.

De steg funktionen kan gå igenom är följande:

- 1. Pröva om dimensionerna av matris $\bf A$ och $\bf B$ innebär att de kan multipliceras med varandra, stoppa annars funktionen och returnera felmeddelandet (se nedan).
- 2. Skapa en ny matris (ex. kallad C) med de dimensioner som produkten av A och B har.

3. Loopa över elementen i **C** och räkna ut varje element för sig. Detta kan göras med en nästalad forloop, där ena loopen går över rader och den andra går över kolumner. [**Tips!** Här kan du använda din kod från orth_scalar_prod()]

Här är textexempel på hur funktionen ska fungera:

```
X <- matrix(1:6, nrow=2, ncol=3)</pre>
Y <- matrix(6:1, nrow=3, ncol=2)
my_matrix_prod(A = X, B = Y)
    [,1] [,2]
[1,] 41 14
[2,] 56 20
# jämför med
X%*%Y
    [,1] [,2]
[1,] 41 14
[2,] 56 20
test_mat<-my_matrix_prod(A = Y, B = X)</pre>
test_mat
    [,1] [,2] [,3]
[1,] 12 30 48
[2,]
     9 23
               37
[3,]
     6 16
               26
# jämför med
Y%*%X
    [,1] [,2] [,3]
[1,] 12 30 48
[2,]
      9
           23
               37
[3,]
     6 16
              26
my_matrix_prod(A = X, B = X)
Error in my_matrix_prod(A = X, B = X): Matrix dimensions mismatch
my_matrix_prod(A = matrix(1:5,5,1), B = matrix(1:5,1,5))
     [,1] [,2] [,3] [,4] [,5]
     1 2 3 4 5
[1,]
[2,]
     2 4 6 8 10
              9 12
[3,]
           6
                       15
     3
      4
[4,]
           8
               12
                    16
                        20
     5 10
              15
[5,]
                   20
my_matrix_prod(A = matrix(1:5,1,5), B = matrix(1:5,5,1))
     [,1]
[1,] 55
```

2.2 babylon()

En algoritm för att approximera kvadratroten ur ett tal är den så kallade babyloniska metoden, en metod som flera säkert känner igen från gymnasiet. Det är ett sätt att räkna ut kvadratroten för ett godtyckligt tal x.

Metoden, som är ett specialfall av Newton-Raphsons metod, kan beskrivas på följande sätt:

- 1. Starta med ett godtyckligt förslag på kvadratroten till x, kallat r_0 . Vi behöver starta vår algoritm i någon punkt. Ju närmare den sanna kvadratroten vi startar desto färre iterationer kommer behövas.
- 2. Beräkna ett nytt förslag på roten på följande sätt:

$$r_{n+1} = \frac{r_n + \frac{x}{r_n}}{2}$$

3. Om $|r_{n+1} - r_n|$ inte har uppnått godtycklig nogrannhet: gå till steg 2 igen. **Obs!** | indikerar absolutbeloppet av skillnaden mellan iterationerna. Mer information om absolutbeloppet finns [här].

Implementera denna algoritm som en funktion i R. Funktionen ska heta babylon() och argumenten x, init och tol. x är talet för vilket kvadratroten ska approximeras, init är det första förslaget på kvadratroten och tol är hur stor noggrannhet som ska krävas för att avsluta algoritmen. tol=0.01 innebär att algoritmen ska sluta om $|r_{n+1} - r_n| \le 0.01$.

Funktionen kan implementeras antingen som en for - loop med break eller en while loop. Funktionen ska returnera en lista med två element, rot och iter (båda numeriska värden). I elementet rot ska approximationen av kvadratroten returneras och i elementet iter ska antalet iterationer returneras.

Här följer ett exempel på hur algoritmen ska fungera: Vi vill beräkna $\sqrt{10}$, vår första gissning är 3, så vi sätter $r_0 = 3$, vi väljer toleransnivån till 0.1

- 1. Vi börjar med att beräkna $r_1 = \frac{r_0 + \frac{x}{r_0}}{2} = \frac{r_0 + 10/r_0}{2} = \frac{3 + 10/3}{2} = 3.166667$. Sen beräknar vi den absoluta skillnaden mellan r_0 och r_1 : $|r_1 r_0| = |3.166667 3| = 0.166667$ eftersom 0.166667 > 0.1 så forstätter vi. Detta är första interationen.
- 2. Vi beräknar $r_2 = \frac{r_1 + \frac{x}{r_1}}{2} = \frac{3.166667 + 10/3.166667}{2} = 3.162281$. Sen beräknar vi den absoluta skillnaden mellan r_1 och r_2 : $|r_1 r_2| = |3.166667 3.162281| = 0.004386$ eftersom $0.004386 \le 0.1$ så avbryter vi algoritmen. Detta är andra interationen.

I detta fall blev det slutgiltiga resultatet $\sqrt{10} \approx 3.162281$ efter två iterationer.

Obs! Det är inte tillåtet att använda funktionen sqrt() i denna uppgift.

Här är textexempel på hur funktionen ska fungera:

```
options(digits = 10)
test_list<-babylon(x = 40, init = 20, tol = 0.1)
test_list

$rot
[1] 6.324911246

$iter
[1] 4
sqrt(40)
[1] 6.32455532
babylon(x = 2, init = 1.5, tol = 0.01)
$rot
[1] 1.414215686

$iter
[1] 2
sqrt(2)
[1] 1.414213562</pre>
```

```
babylon(x = 3, init = 2, tol = 0.001)
$rot
[1] 1.73205081
$iter
[1] 3
sqrt(3)
[1] 1.732050808
babylon(x = 15, init = 1.5, tol = 0.5)
[1] 3.884212275
$iter
[1] 3
sqrt(15)
[1] 3.872983346
babylon(x = 51, init = 25, tol = 1e-4)
[1] 7.141428429
$iter
[1] 6
sqrt(51)
[1] 7.141428429
```

2.3 my_moving_average()

I denna uppgift ska vi skapa en funktion som beräknar glidande medelvärden som du kallar my_moving_average(). Glidande medelvärde är en statistisk metod som ofta används på tidserier. Genom denna metod kan en tidserie transformeras så att den varierar mer mjukt över tiden.

Funktionen ska kunna ta en godtycklig numerisk vektor $\mathbf{x}$, och ett argument $\mathbf{n}$. Först ska den kontrollera att vektorn är numerisk. Är vektorn inte numerisk ska funktionen **avbrytas** och skriva ut felmeddelandet "Not a numeric vector!". Annars ska funktionen beräkna det glidande medelvärdet på vektorn $\mathbf{x}$. Vi kan tänka att x är en vektor med värden som har observaerats över tid, elementen i vektorn $\mathbf{x}$ går från x_i $i=1,\ldots,T$ där indexet anger olika tidpunkter. Det glidande medelvärdet för tidpunkt t beräknas genom formeln:

$$y_t = \frac{x_t + \dots + x_{t-(n-1)}}{n} \tag{2.1}$$

där y_t är medelvärdet för t:e tidpunkten i vektorn som ska returneras. Detta innebär att vektorn y är n-1 element kortare än x. Exempel: Låt n=4, det t:e värdet av y beräknas genom:

$$y_t = \frac{x_t + x_{t-1} + x_{t-2} + x_{t-3}}{4}$$

Om vi vill beräkna y_t för t = 4 erhålls formeln:

$$y_4 = \frac{x_4 + x_3 + x_2 + x_1}{4}$$

Tabellen nedan visar specifika exempel på beräkningar av y i fallet n=4.

Tidpunkt (index för x)	x	y	Beräkning av y
1	x_1		(inget värde)
2	x_2		(inget värde)
3	x_3		(inget värde)
4	x_4	y_4	$y_4 = \frac{x_4 + x_3 + x_2 + x_1}{4}$
5	x_5	y_5	$y_5 = \frac{x_5 + x_4 + x_3 + x_2}{4}$
6	x_6	y_6	$y_6 = \frac{x_6 + x_5 + x_4 + x_3}{4}$
:	:	:	:
10	x_{10}	y_{10}	$y_{10} = \frac{x_{10} + x_9 + x_8 + x_7}{4}$
:	:	:	:

Här kommer ett förslag på hur funktionen kan implementeras:

- 1. Testa först om x är numerisk
- 2. Skapa en tom vektor y med rätt antal element.
- 3. Beräkningen av glidande medelvärde kan nu göras på två likvärdiga sätt:
  - (a) Utgå från index för x och loopa över alla element i x och genomför beräkningen i (2.1) och spara värdet på rätt ställe i vektorn y.
  - (b) Utgå från index för y och loopa över alla element i y och genomför beräkningen

$$y_t = \frac{x_t + \dots + x_{t+(n-1)}}{n}$$

och spara värdet på rätt ställe i vektorn y.

Notera att looparna använder olika index i fall (a) och fall (b).

4. Returnera y.

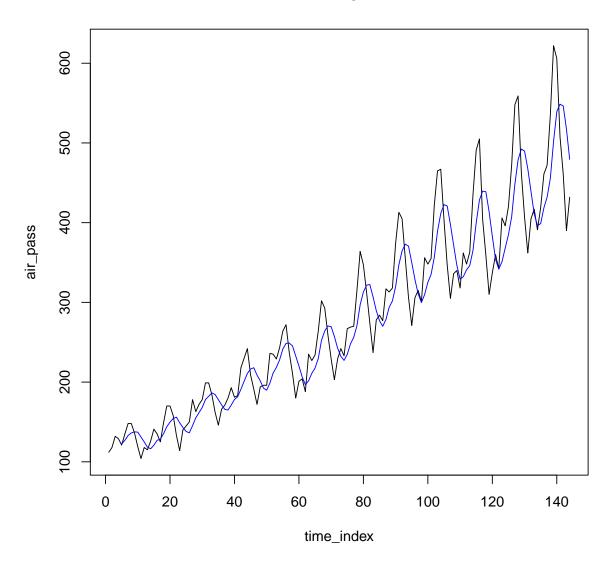
I denna uppgift är det inte tillåtet att använda sig av inbyggda funktioner eller R-paket som direkt beräknar glidande medelvärden, utan ni måste skapa funktionen själva enligt instruktionerna ovan. Exempel på otillåtna funktioner är: filter(), ma() i forecast, rollmean() i zoo, SMA() i TTR och sma() i smooth.

Här är testexempel på hur funktionen ska fungera. De blå linjerna i figuerna är det uträknade glidande medelvärdet.

```
my_moving_average(x = "ABC", n=2)
Error in my_moving_average(x = "ABC", n = 2): Not a numeric vector!
my_moving_average(x = TRUE, n=3)
Error in my_moving_average(x = TRUE, n = 3): Not a numeric vector!
my_moving_average(x = 1:6, n=2)
[1] 1.5 2.5 3.5 4.5 5.5
my_moving_average(x = 5:15,n = 4)
[1] 6.5 7.5 8.5 9.5 10.5 11.5 12.5 13.5
my_x<-c(10,12,7,6,7,5,10,15,20,22,21,28,30,34,39,45)
length(my_x)
[1] 16</pre>
```

```
my_y<-my_moving_average(x = my_x, n=4)</pre>
length(my_y)
[1] 13
my_y
[1] 8.75 8.00 6.25 7.00 9.25 12.50 16.75 19.50 22.75 25.25 28.25 32.75
[13] 37.00
# riktig tidserie:
# ?AirPassengers
data(AirPassengers)
air_pass<-as.numeric(AirPassengers)</pre>
time_index<-1:length(air_pass)</pre>
# ex 1:
no_lags<-5
ma_air1<-my_moving_average(x = air_pass,n = no_lags)</pre>
summary(ma_air1)
    Min. 1st Qu. Median
                              Mean 3rd Qu.
                                                  Max.
116.4000 183.8500 260.6000 280.4171 365.9500 548.6000
ma_index1<-(no_lags):length(air_pass)</pre>
plot(x = time_index,y = air_pass,t="1",main=paste("n =",no_lags))
lines(x = ma_index1,y = ma_air1,col="blue") # lägger till glidande medelvärde
```


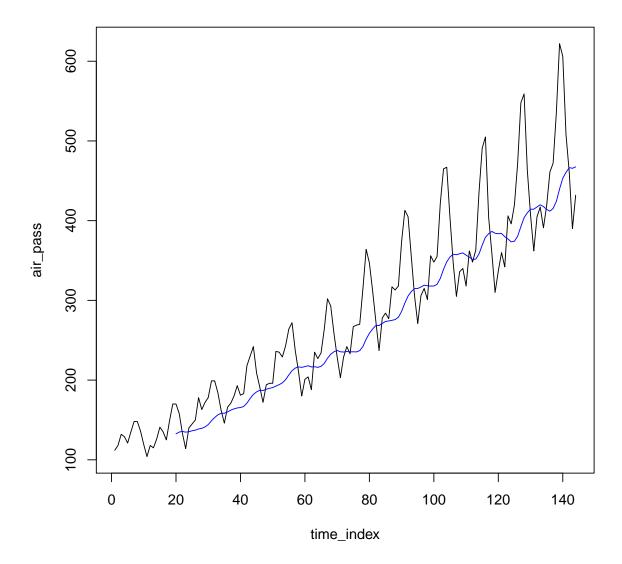


```
# ex 2:
no_lags<-20
ma_air2<-my_moving_average(x = air_pass,n = no_lags)
summary(ma_air2)

Min. 1st Qu. Median Mean 3rd Qu. Max.
132.550 192.450 268.400 277.286 358.450 467.500

ma_index2<-(no_lags):length(air_pass)
plot(x = time_index,y = air_pass,t="l",main=paste("n =",no_lags))
lines(x = ma_index2,y = ma_air2,col="blue") # lägger till glidande medelvärde</pre>
```


Kom ihåg: Om era funktioner inte fungerar som de ska testa debuggging! Använd print, cat eller message för att skriva ut relevanta värden. Använd browser/debug för att stega igenom funktionerna. Glöm inte att ta bort debuggingkoden innan du lämnar in labben.

Tänk på att filen du lämnar in endast ska innehålla de obligatoriska variablerna och funktionerna i inlämningsuppgifterna och **inget** annat. Var noga med att ge filen korrekt namn innan du lämnar in den. *Grattis! Nu är du klar!*